

КП № 30 ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРА И ИЗОСТРЕНА ХРОНИЧНА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ С МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ

Минимален болничен престой – 3 дни

КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Ревматични болести на митралната клапа

Включва: състояния, класифицирани в рубриците I05.0 и I05.2—I05.9, уточнени или неуточнени като ревматични

Не включва: състояния, уточнени като неревматични (I34.—)

I05.0 Митрална стеноза
(Ревматична) митрална (клапна) обструкция

I05.1 Ревматична митрална инсуфициенция
Ревматична митрална:
• недостатъчност
• регургитация

I05.2 Митрална стеноза и инсуфициенция
Митрална стеноза и недостатъчност или регургитация

Ревматични болести на аортната клапа

Не включва: случаи, неуточнени като ревматични (I35.—)

I06.0 Ревматична аортна стеноза
Ревматична аортна (клапна) обструкция

I06.1 Ревматична аортна инсуфициенция
Ревматична аортна:
• недостатъчност
• регургитация

I06.2 Ревматична аортна стеноза и инсуфициенция
Ревматична аортна стеноза и инсуфициенция или регургитация

Болести на няколко клапи

Включва: случаи, уточнени или неуточнени като ревматични

Не включва: ендокардит без уточняване на клапата (I38)
ревматични болести на ендокарда без уточняване на клапата (I09.1)

I08.0 Съчетано засягане на митралната и аортната клапи
Съчетано засягане на митралната и аортната клапи, уточнено или неуточнено като ревматично

Други ревматични болести на сърцето

I09.9 Ревматична болест на сърцето, неуточнена
Ревматични:

- кардит
- сърдечна недостатъчност

Не включва: ревматоиден кардит (M05.3)

Хипертонична болест на сърцето

Включва: всяко състояние от рубриците I50.—, I51.4—I51.9, дължащо се на хипертония

I11.0 Хипертонично сърце със (застойна) сърдечна недостатъчност
Декомпенсирано хипертонично сърце

Съчетание на хипертонично сърце с хипертоничен бъбрек

Включва: всяко състояние от рубриката I11.— в съчетание с всяко състояние от рубриката I12.—

болест:

- сърдечно-бъбречна
- сърдечно-съдова бъбречна

I13.0 Съчетание на хипертонично сърце с хипертоничен бъбрек и със (застойна) сърдечна недостатъчност

I13.2 Съчетание на хипертонично сърце с хипертоничен бъбрек с наличие както на (застойна) сърдечна недостатъчност, така и на бъбречна недостатъчност

Хронична исхемична болест на сърцето

Не включва: сърдечно-съдова болест БДУ (I51.6)

I25.3 Сърдечна аневризма

Аневризма:

- на сърдечната стена
- камерна

I25.9 Хронична исхемична болест на сърцето, неуточнена

Исхемична болест на сърцето (хронична) БДУ

Други форми на белодробно сърце

I27.0 Първична белодробна хипертония

Белодробна (артериална) хипертония (идиопатична)(първична)

I27.1 Кифосколиотично сърце

I27.8 Други уточнени форми на белодробно сърце

I27.9 Белодробно сърце, неуточнено

Хронична белодробно-сърдечна болест

Белодробно сърце [cor pulmonale] (хронично) БДУ

Други болести на белодробните съдове

I28.8 Други уточнени болести на белодробните съдове

Руптура

Стеноза

Стриктурa

} на белодробен съд

Други болести на перикарда

Не включва: текущи усложнения на острия инфаркт на миокарда (I23.—)
посткардиотомен синдром (I97.0)
травма на сърцето (S26.—)
болест, уточнена като ревматична (I09.2)

I31.0 Хроничен адхезивен перикардит

Accretio cordis

Сраснал перикард

Адхезивен медиастиноперикардит

I31.1 Хроничен констриктивен перикардит

Concretio cordis

Перикардна калцификация

Неревматични болести на митралната клапа

Не включва: митрална (клапна):

- болест (I05.9)
- недостатъчност (I05.8)
- стеноза

с неуточнена етиология, но със споменаване на:

- болест на аортната клапа (I08.0)
  - митрална стеноза или обструкция (I05.0)
- уточнена като ревматична (I05.—)

I34.0 Митрална (клапна) инсуфициенция

Митрална (клапна):

- недостатъчност
  - регургитация
- } БДУ или с уточнена етиология,
която е неревматична

I34.1 Митрален (клапен) пролапс
Синдром на пролабираща митрална клапа
Не включва: синдром на Marfan (Q87.4)

I34.2 Неревматична митрална (клапна) стеноза

Неревматични болести на аортната клапа

Не включва: хипертрофична субаортна стеноза (I42.1)
с неуточнена етиология, но със споменаване на болест на митралната
клапа (I08.0)
уточнена като ревматична (I06.—)

I35.0 Аортна (клапна) стеноза

I35.1 Аортна (клапна) инсуфициенция

- Аортна (клапна):
- недостатъчност
  - регургитация
- } БДУ или с уточнена етиология,
която е неревматична

I35.2 Аортна (клапна) стеноза и инсуфициенция

Неревматични болести на трикуспидалната клапа

Не включва: с неуточнена етиология (I07.—)
уточнена като ревматична (I07.—)

I36.0 Неревматична трикуспидална (клапна) стеноза

I36.1 Неревматична трикуспидална (клапна) инсуфициенция

- Трикуспидална (клапна):
- недостатъчност
  - регургитация
- } с уточнена етиология,
която е неревматична

I36.2 Неревматична трикуспидална (клапна) стеноза и инсуфициенция

Болести на пулмоналната клапа

Не включва: уточнени като ревматични (I09.8)

I37.0 Стеноза на пулмоналната клапа

I37.1 Инсуфициенция на пулмоналната клапа

- Пулмонална клапна:
- недостатъчност
  - регургитация
- } БДУ или с уточнена етиология,
която не е ревматична

I37.2 Стеноза и инсуфициенция на пулмоналната клапа

Кардиомиопатия

Не включва: кардиомиопатия, усложняваща:
• бременност (O99.4)
• послеродов период O90.3)
ишемична кардиомиопатия (I25.5)

I42.0 Дилатативна кардиомиопатия

I42.1 Обструктивна хипертрофична кардиомиопатия
Хипертрофична субаортна стеноза

I42.2 Друга хипертрофична кардиомиопатия
Необструктивна хипертрофична кардиомиопатия

I42.3 Ендомиокардна (еозинофилна) болест
Ендомиокардна (тропическа) фиброза
Ендокардит на Löffler

I42.4 Ендокардна фиброеластоза
Вродена кардиомиопатия

I42.5 Друга рестриктивна кардиомиопатия

Сърдечна недостатъчност

Не включва:

усложняваща:

- аборт, извънматочна или гроздовидна бременност (O00—O07, O08.8)
  - акушерски операции и процедури (O75.4)
- в резултат на хипертония (I11.0)
- с наличие на хипертоничен бъбрек (I13.—)
- като последица от сърдечна операция или поради наличие на клапна протеза (I97.1)
- неонатална сърдечна недостатъчност (P29.0)

I50.0 Застойна сърдечна недостатъчност

Конгестивна сърдечна болест

Дяснокамерна недостатъчност (дължаща се на лявостранна сърдечна недостатъчност)

I50.1 Лявокамерна недостатъчност

Остър оток на белите дробове

Остър белодробен оток

} със споменаване на сърдечна болест БДУ или
сърдечна недостатъчност

Кардиална астма

Лявостранна сърдечна недостатъчност

Постпроцедурни болести на органите на кръвообращението, некласифицирани другаде

Не включва:

следоперативен шок (T81.1)

I97.0 Посткардиотомен синдром

I97.1 Други функционални нарушения след сърдечна операция

Сърдечна инсуфициенция

Сърдечна недостатъчност

} след сърдечна операция или
в резултат на наличието на
сърдечна протеза

Вродени аномалии на сърдечните камери и съобщителните отвори

Не включва:

декстрокардия със situs inversus (Q89.3)

огледално разположение на предсърдията със situs inversus (Q89.3)

Q20.0 Общ артериален трункус

Персистиращ truncus arteriosus

Q20.1 Удвоен изходен отвор на дясната камера

Синдром на Taussig-Bing

Q20.2 Удвоен изходен отвор на лявата камера

Q20.3 Дискордантно свързване на камерите с артериите

Декстропозиция на аортата

Транспозиция на големите съдове (пълна)

Q20.4 Удвоен камерен входен отвор

Обща камера

Трикамерно двупредсърдно сърце

Единична камера

Q20.5 Дискордантно предсърднокамерно свързване

Коригирана транспозиция

Лявотранспозиция

Камерна инверсия

Вродени аномалии на сърдечната преграда

Не включва:

придобит сърдечен септален дефект (I51.0)

Q21.0 Междукамерен септален дефект

Q21.1 Междупредсърден септален дефект

Дефект на коронарния синус

Отворен или персистиращ:

• foramen ovale

• ostium secundum дефект (тип II)

Дефект на sinus venosus

Q21.2 Предсърднокамерен септален дефект

Общ предсърднокамерен канал
Дефект на ендокардната възглавничка
Ostium primum атриосептален дефект (тип I)

Q21.3 Тетралогия на Fallot

Междукамерен септален дефект със стеноза или атрезия на белодробната артерия, декстропозиция на аортата и хипертрофия на дясната камера.

Q21.4 Аортопулмонален септален дефект

Аортен септален дефект
Аортопулмонален прозорец

Вродени аномалии на пулмоналната и трикуспидалната клапа

Q22.0 Атрезия на клапата на белодробната артерия

Q22.1 Вродена стеноза на клапата на белодробната артерия

Q22.2 Вродена инсуфициенция на клапата на белодробната артерия

Вродена регургитация на клапата на белодробната артерия

Q22.4 Вродена стеноза на трикуспидалната клапа

Трикуспидална атрезия

Q22.5 Аномалия на Ebstein

Q22.8 Други вродени аномалии на трикуспидалната клапа

Вродени аномалии на аортната и митралната клапа

Q23.0 Вродена стеноза на аортната клапа

Вродена аортна:

- атрезия
- стеноза

Не включва: вродена субаортна стеноза (Q24.4)
същата при синдром на хипопластичното ляво сърце (Q23.4)

Q23.1 Вродена инсуфициенция на аортната клапа

Бикуспидна аортна клапа
Вродена аортна инсуфициенция

Q23.2 Вродена митрална стеноза

Вродена митрална атрезия

Q23.3 Вродена митрална инсуфициенция

Други вродени аномалии на сърцето

Не включва: ендокардна фиброеластоза (I42.4)

Q24.3 Белодробна инфундибуларна стеноза

Q24.4 Вродена субаортна стеноза

Q24.5 Аномалия на коронарните съдове

Вродена коронарна (артериална) аневризма

Вродени аномалии на големите артерии

Q25.0 Отворен ductus arteriosus

Отворен Боталов проток
Персистиращ ductus arteriosus

Q25.1 Коарктация на аортата

Коарктация на аортата (преддуктална)(постдуктална)

Q25.2 Атрезия на аортата

Q25.3 Стеноза на аортата

Суправалвуларна аортна стеноза

Не включва: вродена аортна стеноза (Q23.0)

Q25.4 Други вродени аномалии на аортата

Липса
Аплазия
Вродена: } на аортата
• аневризма
• дилатация

Аневризма на синуса на Valsalva (руптурирала)
Двойна дъга на аортата [съдов пръстен на аортата]

Хипоплазия на аортата

Персистиращи(-а):

- извивки на аортната дъга
- дясна аортна дъга

Не включва: хипоплазия на аортата при синдром на хипопластичното ляво сърце (Q23.4)

Белодробен емболизъм

Включва: белодробен(-на) (артериален)(венозен):

- инфаркт
- тромбоемболизъм
- тромбоза

126.0 Белодробна емболия със споменаване на остро белодробно сърце

Остро белодробно сърце БДУ

Кодовете **I50.0, I50.1, I97.0 и I97.1** се вписват като основна диагноза и дефинират причината за включване на болния в тази клинична пътека. Останалите кодове на диагнози в клиничната пътека се използват като втори задължителен код за определяне причината (когато тя е известна), довела до хронична сърдечна недостатъчност.

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9 КМ

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ДРУГО РЕНГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ГРЪДЕН КОШ

**87.44 РУТИННО ГРЪДНО РЕНГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ

Друга рентгенография на гръден кош

58500-00 Рентгенография на гръден кош

Включва: бронх
диафрагма
сърце
бял дроб
медиастинум

Не включва: такава на:

- ребра (58521-01, 58524-00 [1972])
- гръдна кост (58521-00 [1972])
- гръден вход (58509-00 [1974])
- трахея (58509-00 [1974])

ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК (ЕХОГРАФИЯ)

**88.72 ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК НА СЪРЦЕ

ехокардиография (трансторакална и/или трансезофагеална)
интраваскуларен ултразвук на сърце

Ултразвук на сърце

Ехокардиография

Включва: такъв изпълнен:

- използвайки:
  - мапиране с цветен поток
  - Доплер техники (продължителна вълна) (пулсираща вълна)

- механично секторно сканиране
- трансдюсер с фазово излъчване
- с видео запис

55113-00 М-режим и двуизмерен ултразвук на сърце в реално време
 55118-00 Двуизмерен трансезофагеален ултразвук на сърце в реално време

**89.52 ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАМА

Друга електрокардиография [ЕКГ]

11700-00 Друга електрокардиография [ЕКГ]

Не включва: тези включващи по-малко от 12 отвеждания – пропусни кода

**90.59 ДРУГО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ

Включва задължително следния медико-диагностичен пакет:

- Електролити
- Пълна кръвна картина
- Чернодробни ензими
- Желязо и ЖСК(при необходимост)
- КГА
- Креатинин

и/или

**90.59 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ
 BNP/pro-BNP

ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

РЕСПИРАТОРНА ТЕРАПИЯ

Изключва:

поставяне на въздуховод - 96.01-96.05
 друга продължителна механична вентилация - 96.70-96.72

* 93.90 ПРОДЪЛЖИТЕЛНО ПОЗИТИВНО НАЛЯГАНЕ В ДИХАТЕЛНИТЕ ПЪТИЩА [CPAP]

двуфазно налягане в дихателните пътища
 неинвазивно позитивно налягане в дихателните пътища (NIPPV)

Неинвазивно вентилаторно подпомагане

- Bi-ниво позитивно въздушно налягане [BiPAP]
- Продължително позитивно въздушно налягане [CPAP]
- Непостоянна маска CPAP
- Дишане с променливо позитивно налягане [IPPB]
- Вентилация с променливо позитивно налягане [IPPV]
- Неинвазивна маскова вентилация [NIMV]
- Неинвазивна вентилация под налягане [NIPV]

Включва: вентилационно подпомагане с:

- лицева маска
- орално парче
- назална маска (възглавнички) (канюли)
- назална, назофарингеална тръба

Не включва: такава с:

- ендотрахеална интубация (виж блок [569])
- трахеостомия (виж блок [569])

- 92209-00 Грижа и поддържане на неинвазивно вентилаторно подпомагане, ≤ 24 часа
- 92209-01 Грижа и поддържане на неинвазивно вентилаторно подпомагане > 24 и < 96 часа
- 92209-02 Грижа и поддържане на неинвазивно вентилаторно подпомагане ≥ 96 часа

ДРУГА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ

Включва:ендотрахеално респираторно астиране
 интермитираща мандаторна вентилация (IMV)
 позитивно крайно експираторно налягане (PEEP)
 вентилация с подпомагашо налягане (PSV)
 такава през трахеостома
 отвикване на интубиран (ендотрахеално) пациент
 такава при трахеостомия

Изключва:

същото с маска - 93.90-93.99

същото с назална каниюла - 93.90-93.99
същото с назален въздуховод - 93.90-93.99
вентилация с продължително отрицателно налягане (CNP) (железен бял дроб) (кюрас) - 93.99
продължително позитивно налягане в дихателните пътища (CPAP) - 93.90
дишане с интермитиращо позитивно налягане (IPPB) - 93.91

кодирай също всяка свързана:

поставяне на ендотрахеална тръба - 96.04

трахеостомия - 31.1-31.29

*96.70 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ

механична вентилация БДУ

Вентилаторно подпомагане

Vi-ниво с позитивно въздушно налягане [BiPAP] [вентилация с освобождаващо налягане] [контрол на налягане на вентилацията] с ендотрахеална тръба или трахеостомия

Продължително позитивно налягане при обдишване [CPAP] с ендотрахеална тръба – трахеостомия

Променлива задължителна вентилация [IMV]

Инвазивна вентилация

Механична вентилация

Налягане с позитивен експираторен край

Вентилация с подпомагащо налягане [PSV]

Синхронна променлива задължителна вентилация [SIMV]

Включва: ендотрахеална:

- интубация
  - асистирано дишане
- механична вентилация с:
- ендотрахеална тръба (ETT)
  - назална
  - орална
  - трахеостомия

отучване на интубиран (ендотрахеална тръба, трахеостомия) пациент с някакъв метод

Кодирай също когато е направена:

- трахеостомия:
- перкутанна (41880-00 [536])
- постоянна (41881-01 [536])
- временна (41881-00 [536])

Не включва: продължителна вентилация с негативно налягане [CNPV] (92041-00 [568])

дишане с променливо позитивно налягане [IPPB] (виж блок [570])

вентилация с променливо позитивно налягане [IPPV] (виж блок [570])

неинвазивно подпомагане на дишане (виж блок [570])

13882-00 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≤ 24 часа

13882-02 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≥ 96 часа

* 96.71 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ ПОД 96 ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ЧАСА

13882-01 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането > 24 и < 96 часа

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

*99.29 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ЛЕЧЕБНО ВЕЩЕСТВО

Приложение на фармакотерапия

96199-09 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

96197-09 Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени три основни диагностични процедури, от които задължително ****90.59**, **** 89.52** (11700-00), ****88.72** (55113-00 и 55118-00) и две основни терапевтични процедури, от които кодът за механична вентилация ***96.70** (13882-00 или 13882-02) или ***96.71** (13882-01) е задължителен.

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика“.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека се изпълнява в клиника/отделение от обхвата на медицинската специалност "Кардиология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Кардиология", от обхвата на медицинските специалности "Педиатрия" и "Детска кардиология", осъществявани най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Педиатрия".

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположени на територията му и имащи договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура

1. Клиника/отделение по кардиология
или
Клиника/отделение по детска кардиология
или

Клиника/отделение по детски болести
2. КАИЛ/ОАИЛ или Отделение за интензивно кардиологично лечение или Детска сърдечна реанимация или Детско интензивно отделение
3. Клинична лаборатория с II ниво на компетентност
4. Образна диагностика
5. Звено за неинвазивна диагностика – ехокардиограф, велоергометър, холтер за мониториране на сърдечен ритъм и АН

2. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- минимум трима лекари със специалност по кардиология/ревмокардиология;
- в отделение за кардиологично интензивно лечение - задължително поддържане на 24 часова готовност за прием и лечение на пациенти – минимум 6 лекари със специалност по кардиология/ревмокардиология. По изключение се допуска 50% от лекарите да са започнали специализацията си по кардиология;
- лекар/и със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар със специалност по клинична лаборатория;
- лекар със специалност по образна диагностика.

За извършване на ехокардиография на базово ниво: лекар със специалност по кардиология/ревмокардиология.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- четирима лекари със специалност по детски болести, от които поне един със специалност по детска кардиология/детска ревмокардиология;
- лекар/и със специалност по анестезиология и интензивно лечение;
- лекар със специалност по клинична лаборатория;
- лекар със специалност по образна диагностика.

За извършване на ехокардиография на базово ниво: лекар със специалност по кардиология/ревмокардиология/детска кардиология/детска ревмокардиология.

3. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА:

Осигуряване на 24-часова връзка и достъп до медицинска структура, осъществяваща дейност в обхвата на медицинската специалност "Анестезиология и интензивно лечение" най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Анестезия и интензивно лечение".

Осигуряване на 24-часова връзка и достъп до медицински структури, осъществяващи дейност в обхвата на медицинските специалности "Кардиология", "Кардиохирургия" и "Съдова хирургия" на трето ниво на компетентност, съгласно приложимите медицински стандарти, с цел осъществяване на максимално ефективно и непрекъснато лечение на пациентите.

При липса на такива звена в болницата, последната задължително осигурява предварително достъпа на пациентите си до такива звена на други лечебни заведения чрез договор, който поддържа актуален.

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ.

Диагностика и консервативно лечение с прилагане на механична вентилация при пациенти с:

- остра сърдечна недостатъчност - белодробен оток, налагаща механична вентилация;
- хронична сърдечна недостатъчност III и IV функционален клас по NYHA, налагаща механична вентилация;
- болни с тежки придружаващи заболявания, включително инфекции на дихателната система, обострящи сърдечната недостатъчност, и необходимост от приложение на механична вентилация;
- остра и хронична сърдечна недостатъчност в детска възраст, налагаща механична вентилация.

2. ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

Незабавен прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

Биологичен материал за медико-диагностични изследвания се взема до 12 час от началото на хоспитализацията. ЕКГ се извършва до 2 час от началото на хоспитализацията, а при болни със съмнение за остър коронарен синдром до 10-та минута от началото на хоспитализацията.

Ехокардиография се извършва в рамките на болничния престой, а при хемодинамично нестабилни болни - с хипотония, остра сърдечна недостатъчност (хиподебитна или застойна), неврологична симптоматика (общомозъчна или огнищна) - до 12 часа от началото на хоспитализацията).

Контролни ЕКГ се извършват при необходимост по време на престоя (след коронарна интервенция, при рецидив на гръдна болка, хемодинамична нестабилност, ритъмни и проводни нарушения) и при изписването.

Класификация на степен на СН по ROSS - оценка при кърмачета и малки деца

Клас	Интерпретация
I	Асимптоматични
II	Умерено изразена тахипнея или изпотяване при хранене на кърмачета Диспнея при усилие на по-големи деца
III	Изразена тахипнея и изпотяване при хранене при кърмачета Удължено време за хранене и задръжка на тегловен прираст При по-големите деца изразена диспнея при усилие.
IV	Симптоми включващи тахипнея, пъшкане и умора в покой.

Алгоритъм за медикаментозно лечение

Основни групи медикаменти:

- ❖ Диуретици.
- ❖ ACE инхибитори.
- ❖ AT2 блокери (сартани).

- ❖ Бета-блокери.
- ❖ Дигиталис.
- ❖ Антиаритмици (при ФИ под 40% - антиаритмици III клас).
- ❖ Антикоагуланти.
- ❖ Катехоламини.
- ❖ Антибиотици.
- ❖ Секретолитици.
- ❖ Седатива и миорелаксанти.
- ❖ H2-блокери.
- ❖ Извънбъбречни методи за почистване на кръвта – хемодиализа с ултрафилтрация и/или спонтанна артериовенозна хемофилтрация.
- ❖ Корекция на анемия – железни препарати, кръвопреливане, еритропоетини препарати.

Здравни грижи.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

На базата на клиничната картина, инструменталните (ехокардиография, ЕКГ, RÖ) и лабораторни изследвания.

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Медицински критерии за дехоспитализация:

Контрол на здравето състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за стабилно общо състояние (клинични/параклинични) и:

- отпадане на необходимостта от механична вентилация;
- подобряване на функционалния клас и/или овладяване на симптоматиката.

Обективното състояние на пациента при изписването се отразява в приложения "Фиш за дехоспитализация", който става неразделна част от История на заболяването.

Протоколът от извършеното ехокардиографско изследване се подписва от специалист по кардиология/ревмокардиология/детска кардиология/детска ревмокардиология, с квалификация в областта на ехокардиографията, притежаващ свидетелство за професионална квалификация по ехокардиография; остава неразделна част от ИЗ и подлежи на проверка от контролните органи на НЗОК.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикризата.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата. Диспансеризацията на

злокачествените заболявания се провежда само в ЛЗБП и в КОЦ, като обемът и честотата на дейностите по диспансерно наблюдение са съгласно заложените алгоритъм в Наредбата.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

ФИШ ЗА ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ

Дишане: чисто ВД друго (опиши)

Ритъм: синусов друг (опиши)

СЧ: /мин АН: /

Локален съдов/оперативен статус (при сърдечна катетеризация /РМ):

нормален друго (опиши)

Дата на изписване:

Дадена епикриза на пациента:

Назначена дата за контролен преглед:

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“*- бл.МЗ-НЗОК №7.

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”*.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;

- част III на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“*- бл.МЗ-НЗОК №7;

- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ (Документ №.....) – подписва от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПВА КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ДОКУМЕНТ № 4

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Сърдечната недостатъчност (слабост) е състояние на невъзможност сърцето да изпомпва необходимото количество кръв към органите във Вашето тяло. В резултат на това

най-често се явяват задух, лесна умора, нощна кашлица, отоци по крайниците, сърцебиене, болки в гърдите при усилия и др.

За кърмачетата са характерни следните симптоми: учестено дишане (тахипнея), изпотяване при хранене, ненаддаване на тегло. В по-тежките случаи се появява пъшкане в покой. За по-големите деца е характерно затруднено дишане (диспнея) при усилие.

Когато тези симптоми се развиват внезапно и бързо, може да съществува реална опасност за Вашия живот. Постъпването в болнично заведение по спешност е наложително в случаите на: гръдна болка, неповлияла се от нитроглицерин, на остро настъпило сърцебиене или невъзможност да лежите в леглото поради внезапно появил се задух.

Болнично лечение ще се наложи и в случаите, в които въпреки прилагането на нужните лекарства и спазването на съветите на Вашите лекари, състоянието Ви не се подобрява. Там най-вероятно ще Ви приложат лекарства чрез венозна канюла, ще Ви вземат кръв за изследване, ще Ви се направи рентгенов преглед, вероятно ще последват и допълнителни лечебни и диагностични действия. Всичко това е необходимо за правилната диагноза и лечение, чиято цел е запазване на Вашия живот и здраве.

Най-честите причини за развитието и прогресирането на сърдечната недостатъчност са нелекуването на артериалната хипертония (високото кръвно налягане), исхемичната болест (гръдната жаба), сърдечният инфаркт и сърдечните пороци, а при деца - вродени сърдечни малформации или миокардно заболяване.

След изписването Вие ще продължите да бъдете лекувани от домашния лекар и кардиолог, но много важно за Вас ще е и ограничаването на употребата на сол, спирането на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, снижаването на телесното тегло, кръвния холестерол и захар, ако са били завишени.

Заболяването Ви е хронично и ще изисква системно непрекъснато лечение с лекарства и спазване на препоръчвания от лекарите Ви режим на живот. Само по този начин може да намалите оплакванията и удължите живота си.